

MVG till kyrkan

–

Stiftens bilinnehav ett klart miljöföredöme

Juni 2007

Inledning

Växthuseffekten skenar, med snabba klimatförändringar och allt våldsammare väder som följd. En huvudanledning till Sveriges bidrag av den ökande växthuseffekten är att trafikens utsläpp fortsätter att öka, medan andra sektors utsläpp har stagnerat eller börjat minska. EU har två konkreta mål med bäring på transporter med personbil:

- 1) Använd mängd förnyelsebara drivmedel ska 2010 uppgå till minst 5,75 procent av den totala marknaden för drivmedel.
- 2) Det genomsnittliga utsläppet av fossil koldioxid från personbilar ska 2010 vara max 120 g/km.

Varje land har ett ansvar att leva upp till målen och målen bör också gälla för det lokala miljöarbetet. Riksdag och regering har slagit fast att ansvaret också gäller sektorsvis, med målet att trafikens koldioxidutsläpp år 2010 ska vara tillbaka på 1990 års nivå, för att långsiktigt minska.

Transporter är den största enskilda källan till flera miljö- och hälsofarliga utsläpp i åtskilliga av landets kommuner. Trafiken är dessutom ofta huvudorsak till att kommunen inte klarar fastställda miljö kvalitetsnormer för bland annat cancerframkallande partiklar. Utifrån detta står det klart att en minskad och miljövänligare bilism bör vara en viktig samhällelig prioritering, i linje med Gröna Bilisters arbete.

Gröna Bilister granskar sedan länge vilket ansvar landets kommuner tar för att minska bilismens miljö- och hälsopåverkan. Granskningen tjänar som vägledning för de lokala aktörer som vill bidra aktivt till ett bättre lokalt miljöarbete inom bilismområdet. Över 100 kommungranskningar har nu genomförts.

Parallellt med detta granskar Gröna Bilister hur andra betydande aktörer i samhället bidrar till att minska bilismens miljö- och hälsopåverkan. Det har tidigare gällt bl.a. hyrbilsbranschen och taxisektorn och avser i denna rapport de kyrkliga stiftens. Avsikten är som tidigare att underlätta och påskynda en omställning i miljö-, klimat- och hälsovänlig riktning, samt att hylla de som hyllas bör och bistå de som fortsatt har huvuddelen av sitt arbete kvar.

Mattias Goldmann

Gröna Bilister

Slutsatser

Det samlade betyget för landets stift blir MVG, mycket väl godkänt. Landets stift har generellt sett kommit långt i sitt arbete med att ställa om till hållbar bilism. Utmärkande drag för stiftens som helhet jämfört med andra sektorer av samhället är:

- **En hög miljöbilsandel.** Flera stift har uppnått 100 procent miljöbilar i sitt personbilsinnehav.
- **Ett lågt bilinnehav.** Stiftens totala bilinnehav är vanligen lågt, vilket är positivt ur miljösynpunkt.
- **Tankningskrav.** Flera stift säkerställer att fordonen som kan framföras med förnybara drivmedel verkligen framförs på detta sätt.
- **Resepolicy.** Flertalet stift har som genomtänkt policy att ha få bilar och komplettera dessa med hyrbilar eller bilpool och samåkning.
- **Marknadskoll.** Flera stift har aktivt kontrollerat om deras behov av fordon med särskilda egenskaper kan uppfyllas av en miljöbil eller inte.

Dock finns viss kritik mot stiftens agerande:

- **Bensin i onödan.** Flera stift tankar i onödan bensin när det blir kallt vintertid, med hänvisning till att etanol E85 då inte fungerar tillfredsställande. Sedan en tid tillbaka har etanolen dock högre bensinhalt vintertid (i praktiken E75) och kan därmed användas även vid hård kyla.
- **Fyrhjulsdrift i onödan.** Flera stift anger behov av fyrhjulsdrift som skäl till att inte välja miljöbilar. För nya bilar är framkomlighet och säkerhet i dåligt väglag närmare beroende av antisladdsystem, rätt däckval och rimligt hög markfrigång. Endast då man behöver köra i hög, oplogad snö är fyrhjulsdrift fortsatt motiverad.
- **Avsaknad av krav.** Inget stift anger att de ställer särskilda miljökrav vid val av hyrbil och taxi. Det är idag möjligt att välja miljöbil på samtliga större hyrfirmor och miljötaxi från samtliga landets fyra största taxibolag, en möjlighet som stiftens systematiskt bör använda.

Göteborg, Karlstad, Luleå, Skara, Uppsala, Västerås och Växjö stift har alla redan idag enbart miljöbilar – imponerande! Stockholm, Strängnäs och Visby stift saknar alla helt miljöbilar, vilket vi bedömer olika:

- *Stockholms stift* är det enda stift som varken har eller avser skaffa miljöbil. Det är under all kritik, då tankningsmöjligheterna för biobränslen inom stiftet är goda, med över 100 tankställen för etanol E85 och cirka 20 tankställen för biogas. Det aktiva valet att inte ha miljöbil innebär också förhöjda kostnader för stiftet, då miljöbilar är undantagna från trängselavgifter, har gratis boende- och nyttoparkering i Stockholm

och generellt gratis parkering i Södertälje och har ett klart högre andrahandsvärde än konventionella bilar.

- *Strängnäs* anger att nästa bil blir en miljöbil, men det sena bytet är ändå miljömässigt svårmotiverat.
- För *Visby* är avsaknaden av miljöbil förståelig, då det tills helt nyligen saknades tankställen för etanol på Gotland. Visby stift anger också att man kommer att överväga miljöbil nästa gång.

Miljöbilssituationen per stift

Sammanställning av situationen per stift, utifrån enkätsvaren till Gröna Bilister.

Stift	Bilar	Varav miljöbilar	Säkerställs "rätt tankning"	Övrigt
Göteborg	2	2 (1 gas, 1 elhybrid)	Ja	Stiftskansliet är sedan 2005 ansluten till SunFleets miljöbilspool. En utvärdering gjord i april 2006 visade att kostnadsökningen varit marginell varför kansliet beslöt att förlänga avtalet tills vidare. Flertalet av tjänsteresorna görs med dessa miljöbilar.
Härnösand	7	1 (etanol)	Oklart	Skaffar miljöbilar när det är praktiskt möjligt. Har redan bestämt att nästa bil som byts kommer att vara en miljöbil. När utbyggnaden av tankstationer för E85 skett och det finns lämpliga fyrhjulsdrivna bilar byts hela bilparken till miljöbilar.
Karlstad	3	3 (etanol)	När det går	-
Linköping	5	4 (3 etanol, 1 gas)	"Förenat med stor skam att inte tanka etanol"	Bensindrivna bilen ska ersättas med miljöbil. Stiftet är miljöcertifierat i tredje steget.
Luleå	8	8 (etanol)	I körjournaler får varje förare skriva vilken typ av bränsle som tankats.	-
Lund	7	4 (3 etanol, 1 gas). Snart 6.	11,7 % av bränslet som tankats i etanolbilarna är bensin. Målet är att bara använda etanol.	Två av de äldre bilarna byts detta år till miljöbilar.
Skara	6	6 (etanol)	-	-
Stockholm	1	0	-	Inga planer på att byta till miljöbil.
Strängnäs	1	0	-	Nästa bil vi leasar ska vara en miljöbil.
Uppsala	1 (samt 4 hos Skogsförvaltningen)	1	E85 om tillgängligt och inte extrem kyla	Framtida inköp kommer att vara miljöbilar (även skogsförvaltningens bilar när detta är möjligt). Poängterar vikten av samåkning samt om möjligt allmänna kommunikationer. Stiftets geografiska belägenhet medför begränsningar i Gästrikland Hälsingland.
Visby	2	0	-	Kommer att överväga byte till miljöbilar vid kommande nyinköp.
Västerås	4	4 (etanol)	De tankas enbart med etanol med undantag för temperaturer på -12° och lägre.	-
Växjö	3	3 (etanol)	Finns E85 praktiskt tillgängligt ska bränslet användas.	Prioriterar samåkning och tåg

Uppgiftslämnare

Uppgifter har lämnats av

Albin Andréasson, Strängnäs stift
Ann-Cathrin Jarl, Stockholms stift
Britas Lennart Eriksson, Västerås Stift
Christer Petté, Linköpings stift
Gull-Britt Eriksson, Göteborgs stift
Göran Oscarsson, Skara stift
Jan Jendefors, Birgitta Karlsson, Växjö stift
Lars Lundmark, Luleå stift
Lena Jansson Nordin, Uppsala stift
Maj-Britt Adolfson, Stockholms stift
Max Enander, Härnösands stift
Torgny Lindén, Karlstad stift
Torrid Bengtsson, Lunds stift

Denna rapport är sammanställd av Mattias Goldmann, Gröna Bilister, juni 2007. Rapporten får fritt citeras, kopieras och spridas mot uppgivande av källan. Se vidare www.gronabilister.se.